

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING.

N°. 82.

DEEL IV.

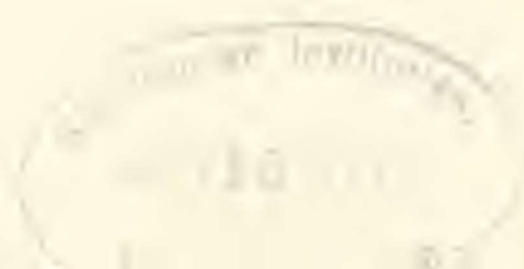
1 Maart 1915.

INHOUD: H. SCHMITZ. Over *Zygomma* Enderlein en *Zygoneura* Meigen. — Dr. D. MAC GILLAVRY. Een opvallend onderscheid tusschen de wijfjes van *Thanatophilus sinuatus* F. en *dispar* Hrbst. — Dr. D. MAC GILLAVRY. Hydrachnidenlarven. — Dr. D. MAC GILLAVRY. Entomologie uit Dagbladen IV. — Dr. H. J. VETH. Entomologische Bedevaartplaatsen. — Dr. C. L. REUVENS. Wat is er tot 1 Jan. 1915 verschenen in: *Genera Insectorum* van Wytsman, *Coleopterorum Catalogus* van Schenkling, *Lepidopterorum Catalogus* van Aurivillius en Wagner? — Dr. J. TH. OUDEMANS. Late Wespen. — H. A. DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL. *Argynnis lathonia* L.

Over *Zygomma* Enderlein en *Zygoneura* Meigen.

In het Archiv für Naturgeschichte, Jahrg. 77 (1911), Bd. 1, Suppl. 3, p. 143, beschrijft ENDERLEIN een nieuw genus der *Sciaridae*, dat hij *Zygomma* noemt met de type *Z. fasciatellum* n.sp. uit Zuid-Brazilië. De diagnose luidt aldus: „Zelle R schmal. Mediangelstiel entspringt in der Mitte der Zelle R (nicht in der Nähe der Spitze der Zelle R). Die Querader zwischen rr und m ist länger (mehr als dreimal so lang) als der Basalabschnitt von rr. Mediangabel in der Basalhälfte stark erweitert und in der Distalhälfte verengt. Cubitalgabelung proximal von der Basis des Mediangelstieles. Microtrichen mikroskopisch kurz. Coxen ziemlich lang. Palpus ausser dem Trochanter deutlich dreigliedrig”.

Het genus *Zygoneura* MEIGEN zou volgens ENDERLEIN van *Zygomma* daardoor verschillen, dat de steel der vork nabij het einde van de cel R zou ontspringen en de „middel-

dwarsader" ¹⁾ even lang zou zijn als het „wortelstuk" van den Radialramus. Blijkbaar steunt ENDERLEIN hierbij op eene afbeelding van WINNERTZ 1867, die hij ook op zijne Plaat 2 Fig. 22 reproduceert.

Nu is juist deze afbeelding van WINNERTZ, zooals bijna alle vleugelschetsen van *Zygoneura sciara* bij vroegere schrijvers, zeer onnauwkeurig. In den Zoologischer Anzeiger, Vol. XXXV (1910), p. 308, publiceerde ik eene microphotographie van den *Zygoneura*-vleugel, waarop duidelijk te zien is, dat de steel der vork ook bij dit genus ongeveer in het midden der cel R ontspringt, en dat de middeldwarsader ook hier driemaal langer is dan het wortelstuk van den Radialramus. Derhalve vervalt het eenigste verschil tusschen *Zygonma* ENDERLEIN en *Zygoneura* MEIGEN en daarmede ook het eerstgenoemde genus als zijnde een synonym van het tweede.

Wellicht zal men mij voorhouden, dat ik in de boven aangehaalde mededeeling „Zur näheren Kenntniss von *Zygoneura sciarina* MG. l. c. p. 307—309 zelf erken, dat het door mij afgebeelde aderverloop afwijkend is van het typische. Dat was inderdaad destijds mijn vermoeden, want ik kon moeilijk gelooven, dat alle vroegere schrijvers van een zoo voornaam detail als den vorm der vorkcel een verkeerde teekening zouden geleverd hebben. Alle pogingen, om uit vreemde collecties typische voorwerpen ter vergelijking met de Maastrichtsche exemplaren te ontvangen, mislukten; de zending van P. G. STROBL, den eenigsten dipteroloog, die *Zygoneura* zou bezitten, ging op de post verloren. Maar na mijne voorwerpen gezien te hebben, verklaarde Pater STROBL stellig, dat het echte *sciarina*'s waren, zooals hij ze in de omstreken van Admont bijna elk jaar in aantal ving. Het schijnt derhalve, dat de onjuiste teekening van WINNERTZ in de dipterologische literatuur erfelijk werd en door den eenen schrijver van den anderen werd overgenomen, zooals thans weer door den heer ENDERLEIN. Het door mij afgebeelde aderstelsel is het typische.

¹⁾ Ik bezig hier de termini technici, door v. D. WULP in de Diptera Neerlandica aangewend. ENDERLEIN drukt zich eenigszins anders uit, maar de beteekenis komt op hetzelfde neder.

Ofschoon ik meende, alle fouten in de traditioneele vleugel-teekening van *Zygoneura* nauwkeurig aangegeven te hebben, zie ik thans, dat juist de fout, die voor de beoordeeling door ENDERLEIN noodlottig werd, door mij in den tekst, waarmede ik in den Zool. Anz. het mikrophotogram toelichte, niet is gereleveerd. Zij betreft de relatieve lengte van den „middeldwarsader” en het „wortelstuk”. Meenende, dat beide ongeveer aan elkander gelijk waren, zag ENDERLEIN zich gedwongen om *Zygoneura* van de *Sciarini* af te scheiden en naar zijne tribus *Lestremiini* over te brengen, waar zij, wat de overige organisatie betreft, alles behalve thuis behoort. Verklaarden sommige dipterologen het verwijderen van de *Lestremiini* uit de familie der *Cecidomyiidae* voor ondoenlijk, de inlijving van *Zygoneura* bij de *Lestremiini* zal wel niemand ooit goedgekeurd hebben. Thans verdwijnt dan ook hiervoor, zelfs vanuit het standpunt van ENDERLEIN, alle reden. *Zygoneura* behoort ook in het systeem van ENDERLEIN tot de *Sciarini* en neemt daar de plaats in, die door het vervallen van *Zygomma* open komt.

Sittard.

H. SCHMITZ S. J.

Een opvallend onderscheid tusschen de wijfjes van *Thanatophilus sinuatus* F. en *dispar* Hrbst.

Bij het determineeren van exemplaren van het Silphiden-subgenus *Thanatophilus (Pseudopelta)* heb ik meermalen moeite gehad om *Th. sinuatus* F. van *Th. dispar* HRBST. te onderscheiden, en wel daardoor, dat de stand van het borststuk en de opgetrokken pooten het bezwaarlijk maakte, te oordeelen of de humeraalhoek der dekschilden scherp toegespitst (*sinuatus*), of afgerond (*dispar*) is. Bij wijfjes van deze soorten is, voor zooverre ik aan mijn materiaal kan oordeelen, een makkelijk waar te nemen onderscheid, dat bij *sinuatus* de tweede dorsaalrib ter zijde (lateraal) van de terminale uitranding den achterrand bereikt, terwijl bij *dispar* deze rib juist in het diepste gedeelte van de uitranding den achterrand treft.

Noch GANGLBAUER, noch EVERTS, noch REITTER vermelden dit verschil, dat, zoo men er eens op gelet heeft, zoo